

Przedszkole Samorządowe Nr 5
przy ul. Krańcowej 5
w Białymstoku

„Szedł listopad”

Szedł listopad polną drogą zerwał liście z drzewa.
Pada deszcz, pada deszcz. A ja sobie śpiewam.

Zimne wiatry wieją polem idzie deszcz ulewa.
Pada deszcz, pada deszcz. A ja sobie śpiewam.

Słońce wstaje późnym rankiem, ziemi nie ogrzewa.
Pada deszcz, pada deszcz. A ja sobie śpiewam

Drodzy Rodzice!

Jesień jak zawsze zachwyca swoją urodą. To niesamowite, że można znaleźć wokół nas tyle różnorodnych kolorów (i nie są to tylko kwiaty). Wykorzystajmy sprzyjającą pogodę na wycieczki, podczas których dzieciaki znajdą z pewnością mnóstwo jesiennych skarbów. Będzie je można wykorzystać do ozdoby, zabawy i ...nauki.

❖ **TO WARTO WIEDZIEĆ**

Rozwój samodzielności u dzieci zawarty jest w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, gdzie wskazane jest głównie kształtowanie umiejętności samoobsługowych i higienicznych. Osiągnięcie samodzielności jest ważnym czynnikiem sukcesu życiowego każdego człowieka. Wspieranie rozwoju dziecka i jego samodzielności to kształtowanie jego

odporności psychicznej, uczenie pokonywania trudności. Działania te powinny doprowadzić do samodzielności i niezależności w życiu dorosłym.

Samodzielność dziecka w wieku przedszkolnym przejawia się w trzech aspektach:

-samodzielności praktycznej, która związana jest z samodzielnym radzeniem sobie podczas czynności samoobsługowych oraz z samodzielnym wykonywaniem powierzonych mu obowiązków związanych z pracami gospodarczymi i porządkowymi;

-samodzielności umysłowej, która polega na podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów zarówno w organizowanej zabawie, jak i pracy;

-samodzielności społecznej, która oparta jest na umiejętności porozumiewania się, współpracy, współdziałania, współdecydowania oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje społeczne. Umiejętność nawiązywania kontaktów z innymi dziećmi jest istotna dla kształtowania poczucia własnej wartości i osiągnięcia sukcesów szkolnych.

Stopień rozwoju umiejętności samoobsługowych różni się między dziećmi. W jednej grupie wiekowej możemy często zaobserwować dzieci, które świetnie sobie radzą z czynnościami dnia codziennego oraz takie, które potrzebują niemal pełnego wsparcia przy tych samych czynnościach.

Dziecko w wieku przedszkolnym w sposób naturalny wykazuje zainteresowanie samodzielnym wykonywaniem czynności. Czasami jednak wątpi w swoje możliwości. Nie chce pokonywać nawet najmniejszych przeszkód, zbyt łatwo odpuszcza. Dlaczego tak się dzieje? Najczęściej przyczyną są dorośli, którzy nie pozwalają dzieciom na samodzielność, kierując do nich komunikaty, które mogą blokować podejmowanie aktywności, np.: „Jesteś jeszcze za mały, żeby sobie poradzić”; „To trudne, chodź, pomogę ci”; „Pomogę ci, bardzo się śpieszymy”; „Jak będziesz starszy, to ci się uda”; „Ale marudzisz, nie mam czasu czekać” itp. Często dzieci nie mają też możliwości pomagać w kuchni lub przy sprzątanii, bo słyszą: „Zostaw, ubrudzisz się!”, „Uważaj, bo zepsujesz”. Nie chodzi tutaj tylko o czynności ściśle samoobsługowe. Niejednokrotnie dziecko znajduje się w centrum zainteresowania rodziców, którzy chcą mu przychylić nieba. Nadopiekuńcza postawa rodziców blokuje samodzielność dziecka.

Skutki wyręczania dziecka mogą być następujące:

- nadmierne uzależnienie od dorosłych;
- gorsze funkcjonowanie wśród rówieśników;
- trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji społecznych;
- słaba adaptacja do nowych warunków;
- niskie poczucie własnej wartości;
- trudności w samodzielnym podejmowaniu działań, decydowaniu;
- mniejsza odwaga, zaradność, ciekawość i dociekliwość;
- postawa wyuczzonej bierności, stałe szukanie oparcia i pomocy wśród innych.

Spełniając zachcianki dziecka, wyręczając je we wszystkim, rodzice nie chcą, by napotykało jakiegokolwiek przeszkody czy trudności. Zabierają mu tym samym możliwość bycia samodzielnym i aktywnym. Zdarza się, że dopiero w przedszkolu dziecko spotyka się z sytuacją, gdy wymaga się od niego radzenia sobie w różnych momentach dnia np.: podczas

wymyślania swobodnej zabawy, wykonywania różnych zadań czy podczas zajęć dydaktycznych.

Jakie czynności samoobsługowe powinny opanować przedszkolaki?

– 3 i 4 latek potrafi;

- rozsunąć zamek w kurtce,
- rozpiąć ubranie zapięte na zatrzaski,
- zdjąć luźną bluzę przez głowę i inne rozpięte części garderoby,
- odkręcić i zakręcić kran,
- umyć samodzielnie twarz i ręce i je wytrzeć,
- załatwiać się do toalety i spuścić wodę,
- nalać wodę do kubka, mieszać w kubku, talerzu łyżeczką,
- jeść łyżką i widelcem posiłek,
- zgłaszać potrzeby fizjologiczne,
- włożyć buty, pantofle, kurtkę,
- wydmuchać nos w chusteczkę.

– 5 i 6 latek potrafi:

- zapinąć i rozpinąć ubranie na guziki,
- myć się samo w kąpielni,
- nakładać pastę na szczoteczkę, samodzielnie myć zęby,
- prawidłowo zakładać wszystkie części garderoby,
- zapinać pasek lub buty z klamerką,
- przewlekać pasek przez szlufki,
- zapinać ubrania na zatrzaski,
- wkładać rękawiczki,
- wiązać i rozwiązywać sznurowadła,
- ma nawyk (nie trzeba mu przypominać) mycia się przed posiłkami, po wyjściu z toalety, po spacerze, czy zabawach w ogrodzie.

Zasady postępowania dorosłych w relacjach z dziećmi, jeśli zależy nam na kształtowaniu ich samodzielności:

- pozwólmy dziecku na samodzielne wybory,
- doceniajmy jego wysiłek i trud,
- pamiętajmy o tym, że dziecko wiele czynności wykonuje po raz pierwszy,
- nie porównujemy dziecka z rówieśnikami, ani tym bardziej ze sobą,
- wspierajmy je,
- pokazujemy możliwe rozwiązania,
- ćwiczymy razem z dzieckiem cierpliwość,
- nie oceniamy za dziecko, jak trudne jest zadanie, które na nie czeka,
- słuchajmy z zainteresowaniem o wszystkim, co chce nam powiedzieć,
- bądźmy w cieniu, czuwajmy,
- zachęcajmy dziecko do myślenia,
- wspólnie rozwiązujemy jego problemy,
- chwalmy jego pomysły,
- nie krytykujemy,

- wspierajmy jego odwagę i komunikatywność,
- negocjujmy z dziećmi, przekonujmy się wzajemnie do swoich racji,
- pod żadnym pretekstem nie wyręczajmy,
- nie pouczajmy,
- dyskretnie radźmy,
- dajmy dziecku czas,
- nie ponaglajmy go,
- nie uzależniamy dziecka od siebie,
- pamiętajmy najlepszą formą nauki jest zabawa,
- nie wymagajmy od malucha zbyt wiele,
- pozwólmy dziecku na gromadzenie doświadczeń.

Samodzielność – a postawa przedszkolaka, ucznia.

Ograniczenie samodzielności praktycznej przedszkolaka uwidacznia się we wszystkich obszarach jego funkcjonowania. Nadmierne uzależnienie od dorosłych utrudnia dziecku działanie w świecie zewnętrznym i w konsekwencji hamuje odwagę, dociekliwość i ciekawość poznawczą. Dzieci, które ociągają się przy każdej czynności samoobsługowej, przenoszą ten styl zachowania na sytuacje zadaniowe typu dydaktycznego, np. zbyt wolno układają przedmioty potrzebne do zajęć, zwlekają z wykonywaniem poleceń itp. Dzieci, które mają wokół siebie bałagan są zwykle równie niestaranne w realizacji zadań typu intelektualnego, ciągle czegoś szukają, przestawiają i są tym tak pochłonięte, że tracą z pola widzenia sens zadania.

Pozwól swojemu dziecku na samodzielność i pamiętaj, że z samodzielnego dziecka, wyrośnie samodzielny dorosły.

Opracowanie: Aneta Borys

Bibliografia:

- Schaffer, H. R. „Psychologia dziecka” Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN 2005
 Vasta, R, Haith, M. M., Miller, S. C. „Psychologia dziecka” Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 1995
 Jędrzejowska E., „Samodzielność dzieci w wieku przedszkolnym”, *Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna* (9)/2017
 Śliwa E., „Rozwijanie samodzielności u dzieci – jedno z podstawowych założeń Friedricha Froebela”, *BLIŻEJ PRZEDSZKOLA* 2.173/2016
 Mikler-Chwastek A., „Samodzielność życiowa oraz kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych dzieci w wieku przedszkolnym”

❖ **JAKIE MAMY PLANY**

W listopadzie zajęcia i zabawy będą dotyczyły tematów:

Grupa I – Smerfiki	Grupa II – Gumisie
<ol style="list-style-type: none"> 1. Listopadowa pogoda. 2. Mój kraj. 3. Dbamy o zdrowie. 4. Domowi ulubieńcy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listopadowa aura. 2. Moje miasto. 3. Moje zmysły. 4. Bajkowe misie.

Grupa III – Pajacyki <ol style="list-style-type: none"> 1. Białystok – tu mieszkam. 2. Polska – moja Ojczyzna. 3. Zwierzęta jesienią. 4. Podróże po Polsce. 	Grupa IV – Kubusie <ol style="list-style-type: none"> 1. Moje super moce. 2. Mały Patriota. 3. Prawa i obowiązki dziecka. 4. Kosmos.
--	---

❖ **WAŻNE WYDARZENIA W NASZYM PRZEDSZKOLU**

- **05.11.2021 (piątek)** – grupa teatralna Karuzela zaprezentuje dzieciom **przedstawienie „Pinokio”**.
- **19.11.2021** – **Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka** - uroczystości w poszczególnych grupach
- **25.11.2021** – ktośby zapomniał – dzieci uczczą **Dzień Pluszowego Misia**
- **30.11.2021** – w każdej z grup będziemy się bawić przy **andrzejkowych wróżbach**.

❖ **KĄCIK PODZIĘKOWAŃ**

Dziękujemy:

- mamie Milenki z Gumisiów za 3 ryzy papieru
- mamie Michała K. za bloki rysunkowe
- mamom Gabrysi i Ani z Pajacyków za czas poświęcony dzieciom i przeczytanie pięknych książeczek
- mamie Olka S. za artykuły papiernicze oraz pomoc w organizacji warsztatów
- mamie Tomka M. za przekazanie książek do grupy IV

❖ **NAUCZYŁEM SIĘ W PRZEDSZKOLU**

Grupa I - Smerfiki	Grupa II - Gumisie	Grupa III - Pajacyki	Grupa IV - Kubusie
<p>„Powiewa flaga” - wiersz</p> <p>Powiewa flaga, gdy wiatr się zerwie A na tej fladze biel jest i czerwień. Czerwień – to miłość, biel – serca czyste Piękne są nasze barwy ojczyście.</p> <p style="text-align: right;"><i>Cz. Janczarski</i></p> <p>„Zła pogoda” - piosenka (sł. K. Czarторыńska, muz. K. Kwiatkowska)</p> <p>Zła pogoda kapie woda, kapie z nieba, kap, kap, kap. A w kaloszach do przedszkola idą dzieci, chlap, chlap, chlap! Kap, kap, kap, kap, kap, kap. Idą dzieci, chlap, chlap, chlap.</p>	<p>„Listopad” - wiersz</p> <p>Miesiąc listopad nie jest brzydki i smutny być nie musi wcale, wystarczy mu się dobrze przyjrzeć, żeby zobaczyć wiele zalet.</p> <p>Kiedy ostatnie liście spadną i szare chmury skryją niebo, listopad jest jak baśń ciekawa, ma w sobie coś tajemniczego.</p> <p>Wiatr głośno śpiewa, mgły wirują, deszcz kropelkami w okno stuka, to jest melodia listopada – niezwykle piękna, chociaż smutna.</p> <p style="text-align: right;"><i>J. Koczanowska</i></p> <p>„Taniec pajacyka z</p>	<p>„Trzy symbole narodowe” - wiersz</p> <p>Każde państwo ma symbole Flagę, godło, hymn Po tym dziecko rozpoznaje Narodowość w kraju swym. Hymnem Polski jest Mazurek. Pan Wybicki pisał go, gdy na włoskiej obcej ziemi Walczyć o nasz kraj tam szło. Flaga Polski z dawien dawna Dwa kolory ma Biel u góry, czerwień pod nią. Każdy to już zna Godło Polski orzeł biały Wokół tło czerwone Na głowie korona Skrzydła rozłożone Każdy Polak od małego Zna te trzy symbole Wie, że polskiej ziemi One przeznaczone Biel oznacza czystość</p>	<p>„Katechizm polskiego dziecka” - wiersz</p> <p>- Kto ty jesteś? - Polak mały. - Jaki znak twój? - Orzeł biały. - Gdzie ty mieszkasz? - Między swemi. - W jakim kraju? - W polskiej ziemi. - Czem ta ziemia? - Mą Ojczyzną. - Czem zdobyta? - Krwią i blizną. - Czy ją kochasz? - Kocham szczerze. - A w co wierzysz? - W Polskę wierzę - Coś ty dla niej? - Wdzięczne dziecię. - Coś jej winien? - Oddać życie.</p> <p style="text-align: right;"><i>W. Belza</i></p> <p>„Supersmyki” – piosenka</p>

	<p>miśm” - piosenka</p> <p>1. Mały miś, śmieszny miś z pajacykiem tańczy dziś. Mały miś, śmieszny miś zna pajaca nie od dziś. Skaczą sobie dookoła bo poleczka to wesoła.</p> <p>2. Mały miś, śmieszny miś z pajacykiem tańczy dziś. Mały miś, śmieszny miś zna pajaca nie od dziś. Klaszczą w rączki w rytm muzyki, tak jak lubią pajacyki.</p> <p>3. Mały miś, śmieszny miś z pajacykiem tańczy dziś. Mały miś, śmieszny miś zna pajaca nie od dziś. Tupią nóżki, raz i dwa, a orkiestra pięknie gra.</p>	<p>Czerwień znakiem męstwa Wiele Polska wycierpiała Nim doszła do zwycięstwa <i>A. Dziechciarzyk</i></p> <p>„Maki, bławatki i stokrotki” - piosenka (słowa: Monika Kluza, muzyka: Mateusz Kluza)</p> <p>Ref.: Maki, bławatki i stokrotki, w zbożu dziś tańczą dla Naszej Polski. Ptaki świętują na jasnym niebie, niech żyje Polska, dla mnie dla Ciebie!" x3</p>	<p>Ref.: Supersmyki to przyjaciele nasi są. Chcemy poznać z nimi świat! Każdy Supersmyk oczaruje wszystkich w mig! Nudy już na zawsze będzie brak! Nudy już na zawsze będzie brak!</p> <p>1. Olo powie ci wszystko o przyrodzie, o drzewach, ptakach, chmurach i wodzie. Olo bardzo lubi słońce, lubi deszcz. I lubi, gdy się śmiejesz, z radości skacze też! Jego spytasz więc, jak dbać o środowisko, które kraje są daleko, które blisko. Powędrujesz z nim przez miasta, wioski, parki i ulice. Poznasz świata wielkie tajemnice. Poznasz świata wielkie tajemnice.</p> <p>Ref.: Supersmyki to ...</p> <p>2. Z Polą szybko rozwiążesz łamigłówki Policzysz kredki, policzysz mrówki. Z nią się dowiesz, czy stonoga nóg ma sto. Wystarczy ją zapytać, a Pola powie to! Gdy zagadka będzie – znajdziesz rozwiązanie. Pola zna odpowiedź na każde pytanie. Powędrujesz z nią przez miasta, wioski, parki i ulice. Poznasz świata wielkie tajemnice. Poznasz świata wielkie tajemnice.</p>
---	--	--	---

❖ UŚMIECHNIJ SIĘ

Jasiu kim jest twój ojciec?
- On jest chory.
Ale co on robi?
- Kaszle.

Tata zabrał psotnego synka do zoo.
Kiedy podeszli do klatki tygrysami tata mówi:
- Nie podchodź już bliżej
- Ojej, tato! Przecież nic im nie zrobię.

Opracowanie i skład komputerowy: Anna Maria Guziejko

